

På disse konditioner finder vi, at udtalelser har et formål for den enkelte elev.

Der må lægges øget vægt på uddannelses- og erhvervsorienteringen, ikke alene i grundskolen men også i det senere uddannelsesforløb.

Da folkeskolen ikke skal have til opgave at sortere til de forskellige former for gymnasial uddannelse, skal vi påpege betydningen af, at der gives rådgivnings- og klasselærere mulighed for løbende at bistå eleverne i forberedelserne af de valg, der skal træffes såvel i som efter skolen. Uddannelserne på det gymnasiale trin må være åbne nedad, og den eneste acceptable grund til adgangsbe- grænsning må være kapacitetsproblemer.

Såvidt det kan vurderes ud fra udkastets paragraffer vedrørende grundskolens og 10. klasses fagkreds, synes der at opstå en række problemer omkring sammenhængen mellem folkeskolen og de efterfølgende uddannelsessystemer. I særlig grad må fremhæves problemet omkring gymnasiet og de nye faglige grunduddannelser.

Med den fagfordeling på klassetrin og opdeling i obligatoriske fag og tilvalgsfag, som udkastet opererer med, må man se i øjnene, at der i de nye faglige grunduddannelser vil tårne sig en række problemer op om det omfang, som såvel den obligatoriske som den frivillige undervisning i almene fag skal anlægges på. De nye faglige grunduddannelser har bl. a. obligatorisk undervisning i dansk, matematik, engelsk, samtidsorientering, EDB, psykologi og virksomhedslære. Alle disse fag har sammenfald med fag i folkeskolen, hvoraf nogle er obligatoriske, mens andre er tilvalgsfag. Desuden vil der i 8.—10. klasse være mulighed for at etablere undervisning af forskelligt omfang indenfor visse af fagene.

Da man må forvente, at tendensen til at blive i folkeskolen udover selve undervisningspligten, ikke ændrer karakter, må man se i øjnene, at de nye faglige grunduddannelser ikke alene skal klare en uddannelsessituation for elever fra 9. klasse, men også fra 10. klasse.

De nye faglige grunduddannelser bør derfor have mulighed for at leve op til disse krav gennem en massiv indsats, der muliggør undervisningsdifferentiering med bl. a. indsats af programmeret materiale i en helt anden størrelsesorden end den hidtil planlagte.

Landsorganisationen finder, at løsningen skal findes i en harmonisering af såvel obligatoriske som valgfrie fag i folkeskolen og i de nye faglige grunduddannelser og øvrige uddannelsesstilbud på det gymnasiale trin.

Om dette har Landsorganisationen allerede i sit svar til Læseplanudvalgets notat udtalt, at man indtil samfundsøkonomien tillader en forlængelse af den udelte grundskole, bør opbygge uddannelsessystemet med en 9-årig grundskole, efterfulgt af et 10. undervisningsår, der snarest muligt bør gøres obligatorisk, dog således, at der gives eleverne muligheder for alternative valg i form af bl. a. erhvervsfaglig, mellemteknisk eller videregående uddannelse. Dette 10. undervisningsår må tilrettelægges således, at det får et nært sammenhæng med det forudgående 9. skoleår samt indeholde så væsentlige dele af alment stof, at ingen elev forspilder sin chance i det videre uddannelsesforløb. Dette vil naturligvis stille krav til de instanser, som tilrettelægger de grunduddannelser, der danner basis for erhvervsuddannelse af enhver slags. Gennemførelsen af en 12-årig uddannelsespligt bør ske med den hensigt, at der åbnes adgang til samtlige uddannelsesområder, også der, hvor uddannelsen strækker sig over det 12. år.

Den foretagne gennemgang af lovudkastet har udelukkende været af en kritisk karakter. Det skal derfor understreges, at Landsorganisationen stiller sig positivt overfor de hovedlinier og perspektiver, forslaget rummer.

Landsorganisationen håber, at de kritiske bemærkninger vil være til gavn i de videre overvejelser om endeligt forslag til reform af folkeskolen, og vi stiller os gerne til rådighed for en yderligere drøftelse, såfremt dette måtte ønskes.

P. F. V.

Thomas Nielsen.

Knud Christensen.